

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

галузі знань 0305 Економіка та підприємництво

напряму 6.030504 – Економіка підприємства

(шифр дисципліни за ОПП – 3.7.4)

Стандарт чинний з дати затвердження

2014

РОЗРОБЛЕНО: Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова

КАФЕДРА: Економіки підприємств міського господарства

РОЗРОБНИКИ: д-р.е.н., проф. кафедри Васильєв О.В.;
к.е.н., ас. кафедри Серьогіна Д.О.

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ _____ (Ачкасов А.Є.)

“ 29 ” 08 2014 р., протокол № 1

Схвалено **випусковою** кафедрою економіки підприємств міського господарства.
Протокол від “29”08 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри _____ (Ачкасов А.Є.)

Програма відповідає формі Програми навчальної дисципліни, що затверджена
Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ _____ (Філіппов О.І.) “ 21 ” жовтня 2014 р.

Обговорено та рекомендовано до затвердження Науково-методичною радою ЦПО і
ЗН.

Голова Науково-методичної ради _____ (Ачкасов А.Є.)

“30” 09 2014 р., протокол № 1.

Цей стандарт не може бути тиражований або відтворений будь яким способом без
письмової згоди ХНУМГ ім. О.М. Бекетова

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014

© О. В. Васильєв, Д. О. Серьогіна 2014

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «**Економіка і організація інноваційної діяльності**» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напрямів підготовки 6.030504 «Економіка підприємства».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є інноваційна діяльність підприємства.

Міждисциплінарні зв'язки:

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Менеджмент; Економіка підприємства; Макроекономіка; Політична економіка; Мікроекономіка.	Внутрішній економічний аналіз підприємства; Інформаційні системи і технології на підприємстві.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів (ЗМ):

ЗМ 1. Основні поняття та етапи інноваційного процесу

ЗМ 2. Порядок підготовки інноваційних процесів на підприємстві

ЗМ 3. Оцінювання результатів інноваційної діяльності

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка і організація інноваційної діяльності» є формування знань і навичок раціональної організації та економічного обґрунтування напрямків інноваційної діяльності підприємства з урахуванням сучасних тенденцій інноваційного розвитку економіки.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Економіка і організація інноваційної діяльності» є вивчення сутності інновацій та інноваційної діяльності, сучасних концепцій і тенденцій інноваційного розвитку; визначення методичних підходів щодо формування інноваційної політики підприємства та управління інноваційною діяльністю, вироблення і закріплення навичок інноваційної діяльності та оцінювання ефективності інноваційних проектів.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- місце та роль інновацій у системі господарювання, сучасні світові тенденції розвитку інновацій;
- сутність сфери інноваційної діяльності, систему класифікації інновацій, поняття та етапи життєвого циклу інновацій;
- сутність попиту на інновації та засоби його відображення, умови, за яких інновація стає товаром;

- сутність та складові елементи інноваційної політики фірми, види інноваційних стратегій та їх співвідношення;
- зміст понять техніка і технологія, техніко-технологічна база підприємства, технічний розвиток; показники технічного рівня підприємства, напрямки відтворення техніко-технологічної бази підприємства;
- особливості менеджменту на стадіях життєвого циклу інновацій, ключові аспекти оперативного менеджменту, основні критерії вибору організаційних структур управління інноваційною діяльністю;
- наукові організації як джерело формування та реалізації інновацій, ринкові суб'єкти інноваційної діяльності, організаційні форми інтеграції науки та виробництва;
- зміст та завдання оперативно-календарного планування;
- цілі та завдання системи фінансування інноваційної діяльності, види фінансування інноваційних процесів, сутність ризикового фінансування інноваційної діяльності на базі венчурного капіталу, лізингове фінансування та його особливості, інноваційний проект як об'єкт фінансування;
- інструменти державної підтримки інноваційної діяльності;
- стимули і стимулювання інноваційної діяльності, правові аспекти охорони інтелектуальної власності;
- загальну схему моніторингу інновацій;
- основні принципи вимірювання ефективності інноваційної діяльності, показники економічної ефективності інноваційних проектів;

вміти:

- проводити оцінку рівня і успішності продуктових і процесних інновацій;
- здійснювати систематичний аналіз діяльності підприємства, його поточного стану та перспективної позиції на ринку;
- аналізувати рівень інноваційного розвитку регіонів;
- формувати інноваційну політику фірми, здійснювати вибір стратегій інноваційного розвитку та програм з їх реалізації;
- визначати напрямки технологічного розвитку підприємства;
- формувати систему управління інноваційними процесами на підприємстві;
- обирати та моделювати організаційні форми інтеграції науки та виробництва;
- здійснювати оцінку ризиків інноваційних проектів;
- обирати оптимальні форми лізингових договорів та платежів за ними;
- проводити стимулювання творчої активності працівників, що займаються інноваційною діяльністю;
- здійснювати комплексну оцінку ефективності інноваційних проектів;
- володіти: методикою використання міжнародного патентного класифікатора;

мати компетентності:

- здатність до визначення найвагоміших чинників комерційної успішності продуктових інновацій та її оцінки;
- здатність до оцінювання рівня процесних інновацій за допомогою експертних оцінок;
- здатність до формування інноваційної політики підприємства;
- здатність до вибору стратегій інноваційного розвитку підприємства;

- здатність до аналізу системи управління інноваційними процесами та її оцінки ефективності;
- здатність до визначення основних понять процесу планування і контролю на підприємстві;
- здатність до відбору, оцінки найкращих інноваційних пропозицій, та визначення оптимальних інструментів їх фінансування;
- здатність до визначення ефективних інструментів та засобів державної інноваційної політики, та їх застосування при організації інноваційної діяльності підприємства;
- здатність до організації та проведення моніторингу науково–технічної та інноваційної діяльності;
- здатність до проведення комплексного оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 144 годин – 4 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основні поняття та етапи інноваційного процесу.

Сутність і характеристика інноваційних процесів та інноваційної діяльності. Еволюція теорій інновацій і сучасні тенденції розвитку інноваційних теорій. Особливості створення інновацій і формування попиту на них. Інноваційна політика підприємства. Інноваційний потенціал підприємства.

Змістовий модуль 2. Порядок підготовки інноваційних процесів на підприємств.

Комплексна підготовка виробництва. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства. Управління інноваційними процесами. Інфраструктура інноваційної діяльності.

Змістовий модуль 3. Оцінювання результатів інноваційної діяльності.

Завдання і джерела фінансування інноваційних процесів. Моніторинг інновацій. Економічне оцінювання інноваційних проектів. Державне регулювання інноваційної діяльності.

3. Рекомендована література:

1. Волков О.І., Денисенко М.П., Гречан А.П. Економіка та організація інноваційної діяльності: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2007. – 662 с.
2. Заблоцький Б.Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності: Навч. посібник. – Львів: Новий світ. – 2008. – 456 с.
3. Йохна М.А., Стадник В.В. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. – К.: Видавничий центр „Академія”, 2006. – 464 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен

5. Засоби діагностики успішності навчання: поточні та підсумкові тестові завдання, контрольні роботи, розрахунково-графічне завдання, питання і задачі до екзамену.

АНОТАЦІЯ

Програма навчальної дисципліни «Економіка і організація інноваційної діяльності» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напрямів підготовки 6.030504 «Економіка підприємства».

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економіка і організація інноваційної діяльності» є вивчення сутності інновацій та інноваційної діяльності, сучасних концепцій і тенденцій інноваційного розвитку; визначення методичних підходів щодо формування інноваційної політики підприємства та управління інноваційною діяльністю, вироблення і закріплення навичок інноваційної діяльності та оцінювання ефективності інноваційних проектів.

ABSTRACT (ANNOTATION)

The program of the course "Economics and Organization of Innovative Activities" prepared in accordance with the educational and vocational training programs for bachelor courses of training 6.030504 "Business Economics".

The main objectives of the study subject "Economics and Organization of innovation" is the study of the essence of innovation and innovation, advanced concepts and innovative development trends; definition of methodological approaches to the formation of innovative enterprise policy and innovation management, development and consolidation of skills innovation and efficiency evaluation of innovative projects.

АННОТАЦИЯ

Программа учебной дисциплины «Экономика и организация инновационной деятельности» составлена в соответствии с образовательно-профессиональной программой подготовки бакалавра направления подготовки 6.030504 «Экономика предприятия».

Основными задачами изучения дисциплины «Экономика и организация инновационной деятельности» является изучение сущности инноваций и инновационной деятельности, современных концепций и тенденций инновационного развития; определение методических подходов по формированию инновационной политики предприятия и управлению инновационной деятельностью, выработка и закрепление навыков инновационной деятельности и оценки эффективности инновационных проектов.